

ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
ของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา
A Study of Student Satisfaction toward Teaching and Learning Management
in the Master of Education Program, Faculty of Education,
Nakhon Ratchasima College

อาทิฐยา วรณิตย์¹, นพวรรณ ทวะละชัย² และ ภูซงค์ มัชฌิม³
Atitaya Woranit¹, Noppawan Thawalai² and Puchong Matchimo³

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Faculty of Education, Nakhon Ratchasima College, Thailand

Corresponding Author, Email: ¹woranit2568@nmc.ac.th

Retrieved: January 30, 2026; Revised: February 26, 2026; Accepted: February 27, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 123 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปประเด็นสำคัญเชิงพรรณน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเตรียมความพร้อมส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.05) ด้านการให้บริการนักศึกษา ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.05) ด้านการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.02) และ ด้านสาระของรายวิชาในหลักสูตร ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.01) ตามลำดับ 2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ดังนี้ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ควรจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมทางวิชาการและวิชาชีพ เสริมทักษะการวิจัย การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ด้านสาระของรายวิชาในหลักสูตร ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัยสอดคล้องกับบริบทและนโยบายการศึกษา โดยบูรณาการความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนตามความสนใจ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ควรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและหลากหลาย พร้อมปรับการประเมินผลให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้

และสมรรถนะของนักศึกษา และ 4) ด้านการให้บริการนักศึกษา ควรยกระดับการให้บริการนักศึกษาให้เป็นระบบ สะดวก และมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และเพิ่มความพึงพอใจต่อการจัดหลักสูตร

คำสำคัญ: ความพึงพอใจของนักศึกษา; การจัดการเรียนการสอน; การพัฒนาหลักสูตร; หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

Abstract

This research aimed to: (1) examine student satisfaction with the Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima College; and (2) propose guidelines for curriculum development. The sample consisted of 123 graduate students enrolled in the 2024 academic year, selected using the Krejcie and Morgan (1970) sampling table and simple random sampling. The research instrument was a researcher-developed five-point Likert scale questionnaire validated by experts. Quantitative data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation, while qualitative data on development guidelines were analyzed through content analysis.

The findings revealed that overall student satisfaction was at a high level ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.08). The highest mean score was found in student preparation, support, and development ($\bar{X} = 3.92$), followed by student services ($\bar{X} = 3.90$), teaching and assessment ($\bar{X} = 3.74$), and course content ($\bar{X} = 3.72$). The proposed development guidelines included enhancing academic and professional preparation activities to strengthen research, digital, and 21st-century skills; updating course content to align with educational contexts and policies through theory-practice integration and elective options; promoting learner-centered and outcome-based instruction; and improving systematic and efficient student services to support learning and increase overall satisfaction.

Keywords: Student Satisfaction; Teaching and Learning Management; Curriculum Development; Master of Education Program

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ประกอบกับการปรับเปลี่ยนนโยบายและแผนพัฒนาประเทศ ส่งผลให้การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องปรับตัวเพื่อพัฒนากำลังคนที่มีสมรรถนะสอดคล้องกับบริบทสังคมดิจิทัลและการเปลี่ยนแปลงของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560)

สถาบันอุดมศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ด้วยการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพทางวิชาการ ทักษะวิชาชีพ และทักษะการดำรงชีวิต อีกทั้งยังเป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้ งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้บรรลุวิสัยทัศน์ “อุดมศึกษาสร้างคน สร้างปัญญา เพื่อพัฒนาสังคมไทยอย่างยั่งยืน” การจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษาจึงเป็นกรอบสำคัญในการกำหนดทิศทางการผลิตและพัฒนาากำลังคนให้มีทั้งปริมาณและคุณภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะจากความรู้ ความเชี่ยวชาญ และการประยุกต์ใช้ศาสตร์ใน

สาขาต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2563)

การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ และสมรรถนะทางวิชาชีพที่เหมาะสมกับการบริหารและพัฒนาการศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการผลิตผู้บริหารการศึกษา นักวิชาการ และบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาและองค์กรทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม วิทยาลัยนครราชสีมาในฐานะสถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาค มีภารกิจสำคัญในการผลิตบัณฑิตด้านการบริหารการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ควบคู่กับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ โดยเฉพาะการส่งเสริมการประยุกต์ใช้ทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริง เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาและรองรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา สังคม และวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสะท้อนถึงการรับรู้ ประสบการณ์ และทัศนคติของผู้เรียนต่อกระบวนการเรียนรู้ หากนักศึกษามีความพึงพอใจในระดับสูง ย่อมส่งผลเชิงบวกต่อแรงจูงใจในการเรียน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง ในทางตรงกันข้าม ความพึงพอใจในระดับต่ำอาจส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและภาพลักษณ์ของหลักสูตร ดังนั้น การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาจึงเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สำคัญสำหรับการนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น-อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวในช่วงเวลาปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 180 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 123 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จำนวน 20 ข้อ ครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ (1) การเตรียมความพร้อม ส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษา (2) สาระของรายวิชาในหลักสูตร (3) การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล และ (4) การให้บริการนักศึกษา ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด

แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .79 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ Google Form การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

ขั้นตอนที่ 2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างก่อนการตอบแบบสอบถาม โดยยืนยันการรักษาความลับและการใช้ข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามออนไลน์ด้วย Google Form

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

รายการข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1) ด้านการเตรียมความพร้อม ส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา	3.92	0.45	มาก
2) ด้านสาระของรายวิชาในหลักสูตร	3.72	0.38	มาก
3) ด้านการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล	3.74	0.41	มาก
4) ด้านการให้บริการนักศึกษา	3.90	0.44	มาก
เฉลี่ย	3.87	0.42	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเตรียมความพร้อม ส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.45) รองลงมา ได้แก่ ด้านการให้บริการนักศึกษา ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.44) ด้านการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.41) และด้านสาระของรายวิชาในหลักสูตร ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.38) ตามลำดับ รายละเอียดผลการวิเคราะห์ในแต่ละด้านมีดังนี้

1) ด้านการเตรียมความพร้อม ส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.45) และทุกด้าน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2) ด้านสาระของรายวิชาในหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดรายวิชาให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.54)

3) การควบคุมมาตรฐานหัวข้อวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.54) รายวิชาสามารถพัฒนาศักยภาพนักศึกษาในทุกมิติ ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.54) รองลงมา ได้แก่ การจัดลำดับรายวิชาอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.56) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญ

ในรายวิชาที่สอน ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.57) 3. ด้านการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การประเมินวิทยานิพนธ์เป็นไปตามระเบียบของวิทยาลัย ซึ่งนักศึกษารับทราบอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.55) และการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้และทักษะตามที่กำหนด ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.56) รองลงมา ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนใช้วิธีการสอนที่กระตุ้นการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.53) และนักศึกษามีโอกาสเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาได้ตามเวลานัดหมายอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.58) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญตรงกับหัวข้อวิจัยของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.52)

4) ด้านการให้บริการนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความสะดวกในการติดต่อสื่อสารและความหลากหลายของช่องทางในการให้บริการ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.59) รองลงมา ได้แก่ ขั้นตอนการให้บริการมีความสะดวก รวดเร็ว และไม่ยุ่งยาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.53) สภาพแวดล้อมบริเวณรอบวิทยาลัยมีความสะอาด สวยงาม และเอื้อต่อการพักผ่อน ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.58) และสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน เช่น ความสะอาด โต๊ะ และเก้าอี้ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.55) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ห้องสมุดเอื้อต่อการเรียนรู้ มีหนังสือและตำราที่เพียงพอ มีคุณภาพ และมีความทันสมัย ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.55)

2. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะปลายเปิด โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดหมวดหมู่และสรุปประเด็นสำคัญเชิงพรรณนา ผลการวิเคราะห์สามารถจำแนกแนวทางการพัฒนาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร ควรปรับโครงสร้างหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น เอื้อต่อการเลือกเรียนตามความสนใจและประสบการณ์ของผู้เรียน 2) ด้านผู้สอน ควรปรับบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก และ 4) ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน ควรพัฒนาระบบบริการและการสนับสนุนนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านสาระของรายวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล และด้านการให้บริการนักศึกษา แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะด้านการเตรียมความพร้อมซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนถึงบทบาทของหลักสูตรในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ขณะที่ด้านสาระของรายวิชาและการจัดการเรียนการสอนสะท้อนถึงคุณภาพของหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรี ศรีจารุเมธีญาณ และคณะ (2565) ที่พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจน มีการบูรณาการทฤษฎีสู่การปฏิบัติ และมีระบบสนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสม

สำหรับแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาข้อเสนอแนะปลายเปิด พบว่า ควรมุ่งพัฒนาใน 4 ด้าน ได้แก่ การปรับโครงสร้างหลักสูตรให้ยืดหยุ่น การพัฒนาบทบาทผู้สอน การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก และการพัฒนาระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา คำพิน (2562) ที่เสนอให้พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนและบทบาทอาจารย์ให้ตอบสนองต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อค้นพบเชิงประจักษ์เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาการบริหารการศึกษา ซึ่งสะท้อนให้เห็นองค์ประกอบสำคัญ 4 ด้านที่มีผลต่อคุณภาพหลักสูตร ได้แก่ การเตรียมความพร้อม สาระของรายวิชา การจัดการเรียนการสอน และการให้บริการนักศึกษา

นอกจากนี้ ยังได้แนวทางเชิงพัฒนาที่เชื่อมโยงผลการประเมินความพึงพอใจกับข้อเสนอแนะเชิงระบบของหลักสูตร โดยเฉพาะการปรับโครงสร้างหลักสูตรให้ยืดหยุ่น การพัฒนาบทบาทผู้สอน และการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งสามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาในบริบทสถาบันอุดมศึกษาส่วนภูมิภาค

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อม ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ด้านสาระของรายวิชาในหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล และด้านการให้บริการนักศึกษา โดยด้านการเตรียมความพร้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการให้บริการนักศึกษา

สำหรับแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาข้อเสนอแนะปลายเปิด พบว่าควรพัฒนาใน 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ การปรับโครงสร้างหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น การพัฒนาบทบาทผู้สอน การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก และการพัฒนาระบบสนับสนุนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ควรปรับโครงสร้างหลักสูตรให้ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบททางการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน

1.2 ควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการประเมินผลตามผลลัพธ์การเรียนรู้

1.3 ควรพัฒนาระบบบริการนักศึกษาและทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ให้ทันสมัยและเพียงพอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาในเชิงลึก โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน

2.2 ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังสถาบันอุดมศึกษาอื่น เพื่อเปรียบเทียบและพัฒนาแนวทางเชิงนโยบาย

2.3 ควรศึกษาผลกระทบของการปรับปรุงหลักสูตรต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสมรรถนะของบัณฑิต

เอกสารอ้างอิง

กัญนิษฐา แซ่ว่อง, และมารีเยะ ปุเต๊ะ. (2562). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์*, 6(2), 14–30.

- กานต์ศิวกกร คำวิเศษธนธรณ์. (2564). การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. *วารสารสาระคาม*, 12(2), 46-69.
- จักรี ศรีจารุเมธีญาณ, และคณะ. (2565). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์*, 18(2), 45-60.
- ธัชชัย ชุกลินกานต์. (2568). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา นครศรีธรรมราช. *วารสารสังคมศึกษาปริทรรศน์*, 1(4), 1-13.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เมธา หริมเทพาธิป, สิริกร อมฤตวาริน, และรวิช ตาแก้ว. (2560). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาปรัชญาและจริยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์*, 13(1), 80-88.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). *แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561-2580*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2563). *แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570*. กรุงเทพฯ: บริษัท ภาพพิมพ์ จำกัด.
- อัจฉรา คำพิน. (2562). ปัจจัยพยากรณ์ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. *วารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา*, 14(1), 89-104.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.